

Nr 322.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående fullföljandet av arbetena å vissa befästningsanläggningar; given Stockholms slott den 18 mars 1921.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

C. G. Hammarskjöld.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 18 mars 1921.

Närvarande:

Statsministern VON SYDOW, ministern för utrikes ärendena greve WRANGEL, statsråden ERICSSON, DAHLBERG, MURRAY, ELMQUIST, MALM, BERGQVIST, HAMMARSKJÖLD, EKEBERG, HANSSON, BESKOW.

Departementschefen, statsrådet Hammarskjöld anförde:

Till nyanläggningar och nyanskaffningar för stärkande av det fasta kustförsvaret, med undantag av Fårösunds fästning, har 1914 års senare riksdag beviljat ett anslag av 13,748,690 kronor, att utgå av värnskattemedel, vilket anslag numera i sin helhet blivit av riksdagen anvisat.

Sedan förslag framkommit att revidera den plan, som låg till grund för beräklandet av nämnda anslag, blev förslaget underställt vederbörande myndigheter, i sammanhang varmed Kungl. Maj:t den 18 oktober 1918 föreskrev, att med utförande av tidigare av Kungl. Maj:t meddelade beslut rörande det fasta kustförsvarets stärkande enligt nämnda plan, utom beträffande byggande av kaserner eller därmed omedelbart sammanhängande arbeten, skulle tillsvidare anstå, därest ej Kungl. Maj:t, på anmälan av marinförvaltningen, funne att, med hänsyn till redan upprättade avtal eller andra särskilda omständigheter, i fråga om visst arbete skulle annorledes förfaras.

Till följd av detta Kungl. Maj:ts beslut har byggnadsverksamheten vid kustfästningarna — med angivna begränsningar — upphört, vilket genom statsverkspropositionen till 1919 års riksdag bragtes till riksdagens kännedom.

På framställning av Kungl. Maj:t medgav vidare 1919 års lagtima riksdag den förändring i dispositionen av det vid 1914 års senare riksdag beviljade anslag för stärkande av det fasta kustförsvaret, att ett till 410,000 kronor beräknat belopp, som avsetts att utgå till visst svårt artilleri å Hemsö fästning, finge avsättas för att användas till stärkande av det fasta kustförsvaret, på sätt framdeles kunde av Kungl. Maj:t och riksdagen bestämmas.

Inberäknat sistnämnda belopp återstår numera såsom disponibelt av det utav 1914 års senare riksdag beviljade anslaget, vilket, såsom nämnts, i sin helhet blivit av riksdagen anvisat, ett belopp av 4,603,587 kronor 72 öre.

Framställning
av marin-
beredningen.

De jämlikt Kungl. Maj:ts den 31 december 1919 givna bemyndigande tillsatta sakkunniga (marinberedningen), som skulle hava att inom sjöförvarsdepartementet biträda med de utredningar, vilka i anledning av försvarsrevisionens arbeten påkallades, hava nu anmält, att vissa i 1914 års plan ingående anläggningar, vid vilka arbetet i anledning av Kungl. Maj:ts omförmälda föreskrift vilade, men vilkas utförande icke kunde föregripa lösningen av det fasta kustförsvarets ordnande i dess helhet, borde på grund av deras mycket stora betydelse omedelbart igångsättas. Viss för nämnda anläggningar avsedd artillerimateriel vore redan färdig respektive väntades inom närmaste framtid bliva färdig. Enligt beräkningar, som utförts av chefen för marinförvaltningens fortifikationsavdelning, vore återstående av riksdagen för ändamålet anvisade, till Kungl. Maj:ts eller marinförvaltningens disposition stående medel tillika med omförmälda belopp å 410,000 kronor

tillräckliga för bestridande av kostnaderna för de av marinberedningen föreslagna arbetena.

I ärendet har dels marinförvaltningen i samråd med chefen för kustartilleriet, chefen för fortifikationen och chefen för marinstaben avgivit yttrande den 3 februari 1921, dels ock marinförvaltningen, på anmodan, den 14 mars 1921 avgivit ytterligare utlåtande. Myndigheternas yttranden.

Lika med marinberedningen anser jag det vara av den största betydelse för vårt försvar, att ifrågavarande befästningsanläggningar fullföljas och för dem avsedd artillerimateriel installeras. Härigenom föregripes i ingen mån den lösning av frågan om ordnandet av det fasta kustförsvaret, som genom försvarsrevisionens arbeten kan framkomma, enär de befästningsanläggningar, varom nu är fråga och vilka ingått i den 1914 års senare riksdag underställda planen för det fasta kustförsvarets stärkande, utgöra nödvändiga led i försvarsanordningarna vid inloppen till ur försvarssynpunkt under alla betingelser betydelsefulla orter. Departementschefen.

Genom att redan nu påbörja arbetena i fråga vinner man den ytterligare fördelen att kunna bereda arbetstillfälle under längre tid framåt åt ett avsevärt antal arbetare ur de kategorier, som särskilt hårt drabbats av den rådande arbetslösheten.

För omförmälda arbeten torde få disponeras de medel, om tillhoppa 4,603,587 kronor 72 öre, som återstå av det av 1914 års senare riksdag beviljade anslaget för stärkande av det fasta kustförsvaret och vilka medel blivit av riksdagen i sin helhet anvisade, därvid likväl torde bemärkas, att i nämnda summa ingår det belopp å 410,000 kronor, vilket enligt 1919 års lagtima riksdags beslut avsatts för att användas till stärkande av det fasta kustförsvaret, på sätt framdeles kunde av Kungl. Maj:t och riksdagen bestämmas.

Det synes mig icke lämpligt att vidare än nu skett till statsrådsprotokollet redogöra för detta ärende; riksdagens vederbörande utskott torde därom erhålla närmare upplysning genom de handlingar, som tillställas utskottet.

Jag får hemställa, det täcktes Kungl. Maj:t föreslå riksdagen medgiva,

att för fullföljandet av arbetena å de i marinberedningens framställning avsedda befästningsanläggningar må användas de medel om tillhoppa 4,603,587 kronor 72 öre, som återstå av det av 1914

års senare riksdag beviljade anslag för stärkande av det fasta kustförsvaret.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen täcktes Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnade, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skulle avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Eric Baad-Heimer.